

Stegeman is gelukt om een mooie middenweg tussen een gedetailleerd historisch handboek en een leesbaar overzicht op te stellen. Eigenlijk zouden beide delen een Nederlandse versie verdienen.

Prof. dr. Wilken Engelbrecht, cand. litt.

Katedra niderlandistiki FF

Univerzita Palackého v Olomouci

*Katedra Literatury i Języka Niderlandzkiego
Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II*

MARTIN KONVIČKA. *De opkomst van de Nederlandse grammatica. Over grammaticalisatie en andere verwante ontwikkelingen in de geschiedenis van het Nederlands*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017, 228 pp., ISBN 978-80-244-5075-9 (printversie), 978-80-244-5076-6 (online versie) — DOI: 10.5507/ff.17.24450759.

DOI: <http://dx.doi.org/10.18290/rh.2016.64.5s-22>

Op het toneel van Nederlandstalige taalkundige publicaties, geschreven door neerlandici *extra muros*, is een nieuwe interessante titel verschenen. Martin Konvička heeft zijn rigorosum, gewijd aan de processen van de grammaticalisatie van de taal, nu als boek uitgegeven. Zijn werk betwist de stelling dat de hermeneutische spraak-kunst in de hedendaagse pragmatische en winstgerichte wereld geen recht van bestaan meer zou hebben.

Het boek bestaat uit drie grote delen. De eerste twee hoofdstukken geven aan de lezer de kans om zich in de geschiedenis en grondbeginselen van de grammaticalisatie te verdiepen; een proces dat vrijwel sinds het begin van de taal gaande is en zich als het ware voor onze ogen voltrekt. Konvička leidt ons door namen en begrippen en illustreert op een heldere wijze wat grammaticalisatie in feite inhoudt en waar ze naar streeft. In het derde hoofdstuk vinden we concrete voorbeelden binnen verschillende domeinen: het nominale, verbale en pragmatische. De auteur maakt de lezer bewust van een hele reeks kleine kenmerken die ertoe hebben bijgedragen dat bepaalde vormen (zoals onder meer de zwakke werkwoorden) volgens een bepaald paradigma worden gevormd. Hij wijst ook op een interessant probleem, namelijk het verband tussen de pragmatiek in de taal en het grammaticale instrumentarium dat de taalgebruiker ter beschikking heeft. Het boek wordt met logisch opgebouwde conclusies afgesloten, waarna een uitgebreide en zeer representatieve bibliografie alsook twee registers (een personen- en een zaakregister) volgen. Kortom: we krijgen een degelijk opgebouwde studie in handen, geschreven in een heldere taal en geïllustreerd met voorbeelden die het op zich erg moeilijke onderwerp toch wat toegankelijker maken.

De opkomst van de Nederlandse grammatica getuigt van de grote kennis van de auteur inzake de materie ervan. Het is verder een uitstekend bewijs van zijn vaardigheden als onderzoeker die de kunst van het academisch schrijven op relatief jonge leeftijd onder de knie heeft gekregen en die niet voor grote uitdagingen terugdeinst (zoals in de aanleiding is betoogd, is het werkje een diepgaande studie op het gebied van de historische grammatica van een vreemde taal, vandaag de dag niet echt een druk beoefende intellectuele activiteit). Verder is het boek – ondanks het abstractieniveau van het onderwerp zelf – in een goed leesbare stijl geschreven. Het lijkt dus de moeite waard om alvast naar verdere publicaties van Martin Konvička uit te kijken, want zijn *Opkomst van de Nederlandse grammatica* is een waardevolle bijdrage tot het taalkundige dispuut *extra* en *intra muros*.

Dr. hab. Agata Kowalska-Szubert
Katedra Filologii Niderlandzkiej
Uniwersytet Wrocławski

ADAM BŽOCH. *Krótká historia literatury niderlandzkiej*. Lublin: Wydawnictwo KUL, 2016, 118 pp., ISBN 978-83-8061-282-2.

ADAM BŽOCH. *Krátke dejiny nizozemskej literatúry*. Ružomberok: Katolícká univerzita v Ružomberku, Filozofická fakulta, 2010, 119 pp., ISBN 978-80-8084-530-8.

DOI: <http://dx.doi.org/10.18290/rh.2016.64.5s-23>

Aangezien het laatste overzicht van de Nederlandstalige literatuur in het Pools het inmiddels al hopeloos uitverkochte onvolprezen werk *Historia literatury niderlandzkiej* van het echtpaar Dorota en Norbert Morciniec uit 1985 is, was er dringend behoefte aan een inleidend werkje in het Pools.

Het boekje is een geactualiseerde versie van het werkje dat Adam Bžoch in 2010 voor studenten neerlandistiek in Slowakije heeft geschreven (en dat daarom in de recensie ook is meegetrokken). Zoals de auteur duidelijk in de inleiding stelt, heeft het boekje geen diepgaande wetenschappelijke pretenties, maar biedt het “in vogelvlucht” een blik op de gehele Nederlandstalige literatuur uit de Lage Landen van begin tot ongeveer 2015 aan. De Poolse versie is door de auteur geactualiseerd. Het is een zeer toegankelijk boekje geworden voor iedereen die interesse heeft in de Nederlandstalige literatuur. Het boek is uiteraard vooral nuttig voor studenten neerlandistiek die net beginnen te leren over de literatuurgeschiedenis van de Lage Landen.

Het boek begint met een inleiding, waarin de auteur een korte schets van zijn werk presenteert, de titel verklaart en de methodologie van zijn onderzoek als een synthese bepaalt. Vervolgens bevat *Krótká historia literatury niderlandzkiej* evenals het Slo-